

Sopimukset

[Etusivu \(/\)](#) > [Sopimukset \(/sopimukset\)](/sopimukset) >

[Yleiskirjeet \(/sopimukset/yleiskirjeet\)](/sopimukset/yleiskirjeet) >

Kunta- ja hyvinvointialan työsuojelun yhteistoimintaa ja työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskevat työ- ja virkaehtosopimukset sekä pilotti työsuojeluvaltuutetun ajankäytön määräytymiseen

SOPIMUSRATKAISU

[Tutustu kunta- ja hyvinvointialan sopimuskorotukseen 2025–2028 >](#)

<https://www.kt.fi/sopimukset/kunta-ja-hyvinvointialan-sopimusratkaisu-2025-2028>

YLEISKIRJE 12/2025 27.5.2025

Kunnanhallituksille, kuntayhtymille, hyvinvointialueille sekä
hyvinvointiyhtymille

**Kunta- ja hyvinvointialan
työsuojelun yhteistoimintaa ja
työsuojeluvaltuutetun
ajankäyttöä ja
ansionmenetyksen korvaamista
koskevat työ- ja
virkaehtosopimukset sekä pilotti
työsuojeluvaltuutetun
ajankäytön määräytymiseen**

Kunta- ja hyvinvointialan työsuojelun yhteistoimintaa sekä työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskevista sopimusmääräysten uudistamisesta on neuvoteltu KT:n, JAU ry:n, JUKO ry:n ja SOTE ry:n kesken.

Uusia työsuojelun yhteistoimintaa sekä työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskevia työ- ja virkaehtosopimuksia sovelletaan 1.5.2025 lähtien kunnissa, kuntayhtymissä, hyvinvointialueilla ja hyvinvointiyhtymissä. Uudet sopimukset korvaavat kunta- ja hyvinvointialan työsuojelun yhteistoimintaa ja työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskevat työ- ja virkaehtosopimukset (2022).

Osana sopimusratkaisua sovittiin työsuojeluvaltuutetun ajankäytön pilotoinnista, johon on mahdollista osallistua niiden organisaatioiden, joissa työsuojeluvaltuutetun ajankäytöstä tulevalle työsuojelutoimikaudelle ei ole vielä sovittu.

Uudet sopimukset ja pilotti ajankäytön määräytymiseen ovat tämän yleiskirjeen liitteinä.

Kunta- ja hyvinvointialan työsuojelun yhteistoimintaa koskeva työ- ja virkaehtosopimus

Kunta- ja hyvinvointialan työsuojelun yhteistoimintaa koskevaa työ- ja virkaehtosopimusta on selkeytetty paikallisen sopimisen edellytysten ja työsuojelutoimikunnan kauden pituuden osalta.

Sopimusta on myös selkeytetty luettavuuden parantamiseksi ja sopimusviitauksia korjattu. Lisäksi sopimuksesta on poistettu työsuojeluyhdyshenkilöä koskeva aiempi työsuojeluasiamies -nimike ja viittaus muilla vastaavalla nimikkeellä toimiviin.

Yhteistoimintasopimuksen 3 §:n varhaisen tuen ja puuttumisen menettely on tarkennettu aktiivisen tuen menettelyksi. Tällä halutaan korostaa aktiivisia ja sen myötä oikea-aikaisia henkilöstön hyvinvoinnin ja työkyvyn tukitoimia. Lisäksi sopimusta on täsmennetty viittaamalla muun henkilön kodissa tehtävään työhön.

Yhteistoimintasopimuksen 5 §:ää on tarkennettu ja paikallisen sopimisen osalta selkeytetty, mutta se vastaa sisällöltään aiempaa sopimuskirjausta. Sopimusta on täsmennetty siten, että työsuojeluvaltuutettu edustaa työntekijöitä muussa vastaavassa edustuksellisessa yhteistoimintaelimessä myös silloin, kun käsitellään yhteistoimintasopimuksen 3 § 4 momentissa tarkoitettuja asioita. Lisäksi sopimusta on täydennetty työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskevan sopimuksen 2 §:ää vastaavasti siten, että työsuojeluvaltuutetun toimialueesta, muusta toiminnallisesta ja tarkoituksenmukaisesta kokonaisuudesta ja ajankäytöstä sovitaan paikallisesti työsuojeluorganisaation nelivuotiskaudeksi kerrallaan. Lisäksi sopimusta on täydennetty siten, että työsuojeluyhdyshenkilön valitsevat työpaikan työntekijät keskuudestaan ja valinnasta, lukumäärästä sekä toimialueesta sovitaan paikallisesti. **(1)** Sopimusta on myös selkeytetty siltä osin, että oppilaitosten oppilailla tmv. on oikeus valita paikallisen harkinnan perusteella tarkkailijajäsen työsuojelutoimikuntaan. Tämä ei siis edellytä paikallista sopimusta asiasta.

Yhteistoimintasopimuksen 8 §:ää on muokattu luettavuuden parantamiseksi. Lisäksi sopimusviittauksia on korjattu ja lisätty sopimusviittaus hyvinvointialan yleiseen virka- ja työehtosopimukseen.

Yhteistoimintasopimuksen 9 §:ää on täydennetty työsuojelutoimikunnan kauden pituudella. Työsuojelutoimikunnan kauden pituus on neljä vuotta. Tämä vastaa työsuojeluvaltuutettujen toimikauden pituutta. Lisäksi osapuolet korostavat säännöllisen vuoropuhelun merkitystä työsuojelun yhteistoiminnassa. Osapuolet suosittelevat, että työsuojelutoimikunta kokoontuu vähintään neljännesvuosittain.

Kunta- ja hyvinvointialan työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskeva työ- ja virkaehtosopimus

Kunta- ja hyvinvointialan työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskevaa työ- ja virkaehtosopimusta on täsmennetty erityistarpeeseen perustuvan määräaikaisen vapautuksen osalta. Lisäksi sopimusviittauksia on täydennetty ja korjattu sekä sopimuksen voimaantuloa koskevaa pykälää täsmennetty.

Ajankäyttösopimuksen 3 §:n soveltamisohjeessa on tarkennettu erityistarpeeseen perustuvaa määräaikaista vapautusta siten, että erityistarpeita voivat olla myös työolosuhteisiin vaikuttavat ennakoimattomat poikkeusolot tai kriisitilanteet.

Osapuolet kiinnittävät työpaikkojen huomiota mahdollisuuteen sopia erityistarpeeseen perustuvasta määräaikaisesta vapautuksesta. Työpaikalla voidaan ajankäyttösopimuksen 2 §:n mukaisesti sopia säännöllisen kiinteän vapautuksen ohella erityistarpeeseen perustuvasta määräaikaisesta vapautuksesta ajankäyttöneuvotteluiden yhteydessä tai muutoin työsuojelutoimikauden kuluessa.

Erylyistarpeeseen perustuva määräaikainen vapautus

soveltuu esimerkiksi tilanteeseen, jossa työpaikalla on noussut esiin tarve pureutua asiallisesti ja ajallisesti rajattuun työsuojeluhaasteeseen. Tällainen voi olla esimerkiksi epäsuotuisa tapaturmakehitys.

Ajankäyttösopimuksen 4 § on täsmennetty käyttämällä työsuojeluvaravaltuutetun sijasta valvontalain mukaisesti virallista varavaltuutettu-nimikettä.

Ajankäyttösopimuksen 5 ja 6 §:iin on tarkennettu hyvinvointialan sopimusviittaukset.

Ajankäyttösopimuksen 9 §:stä on poistettu hyvinvointialueuudistukseen liittyvä teksti ja lisäämällä ajankäyttösopimusta koskeva irtisanomisehto.

Pilotti työsuojeluvaltuutetun ajankäytön määräytymiseen

Työsuojeluvaltuutettujen meneillään oleva toimikausi kunnissa, kuntayhtymissä, hyvinvointialueilla sekä hyvinvointiyhtymissä päättyy vuoden 2025 lopussa. Seuraavaan nelivuotistoimikauteen liittyvät ajankäyttöneuvottelut ovat käynnistyneet tai käynnistymässä.

Osapuolet ovat sopineet sopimuskaudella alkavasta ja työsuojelutoimikauden 2026–2029 ajan kestävästä pilotista, jolla kerätään tietoa ja kentän kokemuksia edustettavien määrään perustuvasta ajankäytön määräytymisestä. Pilotti mahdollistaa uudenlaisen ajankäytön määräytymisen kokeilun ja vertailun olosuhdetekijöihin perustuvaan ajankäyttökertoimen mukaiseen määräytymiseen jo tulevan työsuojelukauden aikana.

Pilottiin tavoitellaan työpaikkoja, joissa ajankäyttöneuvottelut ovat kesken tai eivät ole vielä alkaneet. Mahdollisesta pilottiin osallistumisesta

neuvotellaan ajankäyttöneuvottelujen yhteydessä ja sovitaan paikallisten osapuolten kesken. Erityisesti tavoitellaan työpaikkoja, joissa ajankäyttökerroin on 0,12–0,14. Pilottia ei ole tarkoitettu sellaisille organisaatioille, joissa olosuhdetekijöiden perusteella olisi korkeampi kerroin kuin 0,14. Samassa organisaatiossa on mahdollista käyttää eri työpaikkojen/toimialueiden osalta työsuojeluvaltuutetun ajankäytön määräytymisessä ajankäytön kerrointa tai pilotissa käytettävää taulukkoa. Pilottiin osallistuminen on mahdollista myös KT:n jäsenyhteisönä oleville yrityksille.

Pilotista saatuja kokemuksia hyödynnetään sopimuskauden aikana henkilöstön edustajien asemaa tarkastelevassa työryhmässä kehitettäessä työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöön liittyviä sopimusmääräyksiä. Osapuolet ovat myös sopineet, että mikäli pilottiin ei saada riittävästi osallistujia, osapuolet selvittävät minkälaisilla työpaikoilla/toimialueilla ja olosuhdetekijöillä on käytetty 0,12–0,14 ajankäyttökertoimia.

Pilotin tarkempi sisältö, pilotin pohjana käytetty edustettavien määrään perustuva taulukko sekä edellytykset työpaikkojen osallistumiselle ilmenevät liitteestä 3.

Organisaatiot voivat ilmoittaa halukkuudestaan pilottiin niin kauan kuin ajankäyttöneuvotteluita käydään, kuitenkin viimeistään 30.11.2025 mennessä.

Halukkuudesta voi ilmoittaa osoitteeseen tyry@kt.fi

Lisätietoja pilotista antaa Marjaana Walldén
(marjaana.wallden@kt.fi, p. 040 059 6136)

KT, JAU ry, JUKO ry, ja SOTE ry ovat tämän yleiskirjeen sisällöstä yksimielisiä.

KUNTA- JA HYVINVOINTIALUETYÖNANTAJAT KT

Liitteet

Liite 1 Kunta- ja hyvinvointialan työsuojelun yhteistoimintaa koskeva työ- ja virkaehtosopimus

Liite 2 Kunta- ja hyvinvointialan työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskeva työ- ja virkaehtosopimus

Liite 3 Pilotti työsuojeluvaltuutetun ajankäytön määräytymiseen

(1) Työsuojeluyhdyshenkilöitä koskien myös työ- ja virkaehtosopimusta ammattiyhdistyskoulutuksesta kunta- ja hyvinvointialalla ja KT:n yrityssektorilla on täsmennetty paikallisen sopimisen osalta. Sopimuksen 4 §:ää tarkennettiin siten, että työsuojeluyhdyshenkilön koulutusoikeudesta voidaan sopia paikallisella sopimuksella.

-

Liite 1 Kunta- ja hyvinvointialan työsuojelun yhteistoimintaa koskeva työ- ja virkaehtosopimus
(</sites/default/files/media/document/yleiskirje2512mw-liite1-tyosuojelun-yhteistoiminta.pdf>).

-

Liite 2 Kunta- ja hyvinvointialan työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskeva työ- ja virkaehtosopimus
(</sites/default/files/media/document/yleiskirje2512mw-liite2-tyosuojeluvaltuutetun-korvaus-ja-ajankaytto.pdf>).

-

Liite 3 Pilotti työsuojeluvaltuutetun ajankäytön määräytymiseen
(</sites/default/files/media/document/yleiskirje2512ms-liite3-pilotti-tyosuojeluvaltuutetun-ajankayton-maaraytymiseen.pdf>).

Marjaana Walldén

työelämän kehittämisen asiantuntija

Puhelin:

+358 9 771 2271

Matkapuhelin:

+358 40 059 6136

Sähköposti:

Marjaana.Wallden@kt.fi

Yksikkö:

Henkilöstövoimavarojen kehittäminen

Minna Salli

työmarkkinajuristi

Puhelin:

+358 9 771 2325

Matkapuhelin:

+358 40 720 8952

Sähköposti:

Minna.Salli@kt.fi

Yksikkö:

Henkilöstövoimavarojen kehittäminen

(<https://www.ktlehti.fi/2025/2/paikallisista-erista-neuvoteltiin-hyvassa-hengessa>)

(<https://www.ktlehti.fi/2025/2/paikallisista-erista-neuvoteltiin-hyvassa-hengessa>)

(<https://www.ktlehti.fi/2025/2/paikallisista-erista-neuvoteltiin-hyvassa-hengessa>)

(<https://www.ktlehti.fi/2025/2/paikallisista-erista-neuvoteltiin-hyvassa-hengessa>)

(<https://www.ktlehti.fi/2025/2/paikallisista-erista-neuvoteltiin-hyvassa-hengessa>)

(<https://www.ktlehti.fi/2025/2>)

TYÖELÄMÄN KEHITTÄMINEN 2/2025

Huomioi olosuhdetekijät, kun sovit työsuojeluvaltuutetun ajankäytöstä

(<https://www.ktlehti.fi/2025/2/huomioi-olosuhdetekijat-kun-sovit-ty%C3%B6suojelun-ajank%C3%A4ytosta>)

ECONOMICUS 1/2025

Kuntien taloustilanne heikkeni odotetusti

(<https://www.ktlehti.fi/2025/1/kuntien-taloustilanne-heikkeni-odotetusti>)

LAINSÄÄDÄNTÖ 4/2024

Miten lomautan oikein?

(<https://www.ktlehti.fi/lehdet/2024/4/miten-lomautan-oikein>)

[Käyttöehdot, evästeet ja tietosuoja > \(/kayttoehdot-tietosuoja\)](#)

[Saavutettavuusseloste > \(/saavutettavuusseloste\)](#)

[Palaute > \(https://www.kt.fi/palaute\)](#)

[Saavutettavuuspalaute > \(/saavutettavuuspalaute\)](#)

[Asiakirjajulkisuus > \(https://www.kt.fi/kt-organisaationa/asiakirjajulkisuus-tietosuoja-saavutettavuus\)](#)

Pikalinkit

[Yleiskirjeet \(/sopimukset/yleiskirjeet\)](#)

[KT:n Linja-palvelu \(http://linja.kt.fi\)](#)

Muita sivustoja

[Avaintyöntajat Avainta ry \(http://www.avainta.fi\)](#)

[KT-lehden verkkosivut \(https://www.ktlehti.fi/\)](#)

[Kuntarekry \(https://www.kuntarekry.fi/\)](#)

